

Att utöka plastinsamlingspunkter i Lovisa, fullmäktigemotion

FM 20.08.2025 § 133

Ordföranden meddelade att undertecknade fullmäktigeledamöter (första undertecknare Denise Niemi) före sammanträdet uttryckt önskemål om att få inlämna en så lydande motion:

Att utöka plastinsamlingspunkter i Lovisa

Mängden plastavfall har ökat avsevärt under de senaste åren, och ansvarsfull återvinning är en viktig del av hållbar avfallshantering och miljöskydd. För närvarande är möjligheterna att återvinna plast särskilt begränsade för dem som bor i egnahemshus i Lovisa. I centrum finns endast en allmänt känd insamlingspunkt vid S-market, men användningen av plastbalpressen där är utmanande särskilt för äldre personer och barnfamiljer på grund av dess svåransvändbarhet.

Lovisa stad har möjlighet att främja återanvändning, materialåtervinning och underlätta vardagen för invånarna genom att utreda möjligheterna att inrätta fler plastinsamlingspunkter runt om i staden. Detta skulle stödja stadens miljömål och göra återvinning mer tillgänglig för en bredare del av befolkningen.

Vi undertecknade föreslår att Lovisa stad:

1. **utreder möjligheterna att inrätta fler plastinsamlingspunkter i olika delar av staden, särskilt i småhusområden och områden som idag saknar insamlingsmöjligheter,**
2. **inleder förhandlingar med Rosk'n Roll, som är ett kommunägt avfallsbolag, i syfte att förbättra tillgängligheten och användarvänligheten för plastinsamlingen,**
3. **bedömer möjligheterna att utveckla insamlingspunkten i centrum så att den blir mer tillgänglig och lättare att använda för alla invånare.**

Genom att utöka nätverket av plastinsamlingspunkter kan Lovisa ta ett konkret steg mot en mer hållbar och miljövänlig kommun.

Bilaga

Att utöka plastinsamlingspunkter i Lovisa, fullmäktigemotion

Beslut

Sedan motionen hade lämnats, remitterades den till stadsstyrelsen för beredning enligt 133 § i förvaltningsstadgan.

TEKN 27.11.2025
783/14.06/2025

Beredning

Infrastrukturchef Pekka Stenius, tfn 050 382 7550
Miljöchef Heidi Lyytikäinen, tfn 0440 555 373

En rad fullmäktigeledamöter, med Denise Niemi som första undertecknare, har väckt en motion där det föreslås att Lovisa stad

1. utreder möjligheterna att inrätta fler plastinsamlingspunkter i olika delar av staden, särskilt i småhusområden och områden som idag saknar insamlingsmöjligheter
2. inleder förhandlingar med Rosk'n Roll, som är ett kommunägt avfallsbolag, i syfte att förbättra tillgängligheten och användarvänligheten för plastinsamlingen
3. bedömer möjligheterna att utveckla insamlingspunkten i centrum så att den blir mer tillgänglig och lättare att använda för alla invånare.

Organiseringsansvar för plastinsamling och insamlingsplatser i Lovisa

Den regionala insamlingen av förpackningsplast och annat förpackningsavfall baserar sig på lagstadgat producentansvar. Producentansvaret innebär att producenterna ska ordna avfallshanteringen för de produkter – det vill säga förpackningar – som de släpper ut på marknaden och stå för kostnaderna för avfallshanteringen. Avfallshanteringen för förpackningarna ska ordnas så att EU:s återvinningsmål uppfylls.

I Finland finns det två producentsammanslutningar: Finlands Förpackningsproducenter Ab och Sumi Oy. Den praktiska operatören är Finlands Förpackningsåtervinning Rinki Ab, som byggt upp ett riksomfattande nätverk av Rinki-ekopunkter och ansvarar för dess underhåll.

I Lovisa finns det fem Rinki-ekopunkter, och vid tre av dem samlas det in plast (Lovisa centrum, Forsby och Liljendal). Som jämförelse finns det fem Rinki-ekopunkter i centrum av Ekenäs i Raseborg, och vid tre av dem samlas det in plast. I närheten av centrumområdet i Ekenäs (Österby och Langansböle) finns Rinki-ekopunkter med plastinsamling.

Det ovan nämnda insamlingskärl för plast i Lovisa centrum finns på adressen Arkitektvägen 5 och ägs av Rinki Ab. Kärlen vid Rinki Ab:s ekopunkter har ett likadant utseende i hela landet.

Plastförpackningar mottas också på avfallshanteringsbolagets, det vill säga Rosk'n Roll Oy Ab:s, avfallsstation på Entreprenörsvägen 4.

Plastinsamling ordnad av avfallshanteringsbolaget

När invånare i Lovisa köper en produkt som är förpackad i plast betalar de en avgift för återvinning av plastförpackningen, vilken ingår i priset på produkten. Om plastinsamlingen ordnas av staden – i praktiken av avfallshanteringsbolaget – får producenten ändå den återvinningsavgift som konsumenten betalar. Avfallshanteringsbolaget är tvunget att betala för anordnandet av plastinsamlingen, och denna tilläggskostnad ökar å sin sida pressen på att höja den grundavgift som tas ut från invånarna för avfallshanteringen. Detta skulle leda till att invånaren i praktiken betalar för anordnandet av insamlingen två gånger.

Rosk'n Roll Oy Ab är inriktad på att utvidga den separata insamlingen av förpackningsavfall vid bostadsaktiebolag. Sedan 1.5.2022 har plastförpackningar insamlats separat i bostadsaktiebolag med minst fem lägenheter. Servicen erbjuds frivilligt också för mindre bostadsaktiebolag.

Rosk'n Roll Oy Ab har utöver det ovanstående kontinuerligt utvecklat flerfackstjänsten som inleddes över tio år sedan och som för närvarande erbjuds åt personer som bor i egna bostäder i nästan alla tätorter. I Lovisa finns tjänsten tillgänglig i tätorterna i Lovisa centrum ända till Valkom, i Strömfors kyrkby, Tessjö, Kuggom, Gislom, Pernå kyrkby, Forsby–Majborgsbacken-området, Isnäs tätort, Gammelby, Liljendals tätort och Eskilom. Också fastigheter längs färdrutten kan ansluta sig till servicen. Serviceområdet utvidgas kontinuerligt efter efterfrågan. I flerfackskärlet sorteras kartong, metall och glas- och plastförpackningar, och kärlet kan vara gemensamt med grannarna. Möjligheterna för dem som bor i småhus att återvinna plast är rätt goda i Lovisa, i motsats till vad som konstateras i fullmäktigemotionen.

I en utredning som Rosk'n Roll Oy Ab låtit genomföra har det visat sig samlas klart mycket mer material per kund genom flerfacksinsamlingen än genom ekopunktsinsamlingen. Kundnöjdheten hos flerfackstjänstens kunder har också varit mycket hög enligt enkäter som Rosk'n Roll Oy Ab låtit genomföra.

Åtgärder

- Lovisa stad tar kontakt med båda producentsammanslutningarna och med Rinki och föreslår en ökning av Rinki Ab:s plastinsamlingsställen i enlighet med punkt 1 i fullmäktigemotionen.
- Lovisa stad samarbetar i enlighet med punkt 2 i fullmäktigemotionen med Rosk'n Roll Oy Ab för att öka kännedomen om flerfackstjänsten. Staden kan via sina egna informationskanaler berätta för invånarna om möjligheten att ansluta sig till tjänsten.
- Till Rinki Ab förs vidare förslaget i punkt 3 i fullmäktigemotionen om att bolaget i sitt arbete med att utveckla ekopunktskärlen på ett bättre sätt tar hänsyn till tillgänglighet och användarvänlighet.

Bilaga

Att utöka plastinsamlingspunkter i Lovisa, fullmäktigemotion

Föredragning

Teknisk direktör Nina Aro

Förslag

Tekniska nämnden godkänner för sin del svaret på motionen och föreslår att stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige godkänner svaret på motionen, enligt vilket motionen leder till åtgärder, och att stadsfullmäktige konstaterar motionen vara slutbehandlad.

Beslut

Fortsatt behandling

Stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige